

SPROGBÆREDYGTIGHED MÅL FOR EN VÆRDIG UDDANNELSESPOLITIK

CIP symposium til ære for Anne Holmens bidrag til flersprogethed i 40 år

Bergþóra Kristjánsdóttir
KU den 2. november 2023



ARTS

AARHUS UNIVERSITET

16. OKTOBER 2023

BERGTHORA KRISTJANSDOTTIR
LEKTOR



SPROGBÆREDYGTIGHED



Hvad jeg forstår ved sprogbæredygtighed i forhold til sproglige minoriteter i dansk uddannelsespolitik

Vilkår for sprogbæredygtighed i dansk uddannelsespolitik i en tid med populistisk nationalisme

Dette til trods ser vi sprogbæredygtighed i pædagogisk praksis



HVAD JEG FORSTÅR VED

SPROGBÆREDYGTIGHED I FORHOLD TIL SPROGLIGE MINORITETER

- “En bæredygtig udvikling er en udvikling, som opfylder de nuværende behov uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare.”
- *(Brundtland 1987).*

Min definition på sprogbæredygtighed:

Sprogbæredygtighed indebærer, at nulevende generationers sprogkompetence kan videreudvikles til gavn for fremtidige generationer.

Denne udvikling er betinget af, at staten Danmark implementerer love, der statuerer rettigheder til sproglig og kulturel mangfoldighed.



BÆREDYGTIGHED OMFATTER OGSÅ DYR OG PLANTER

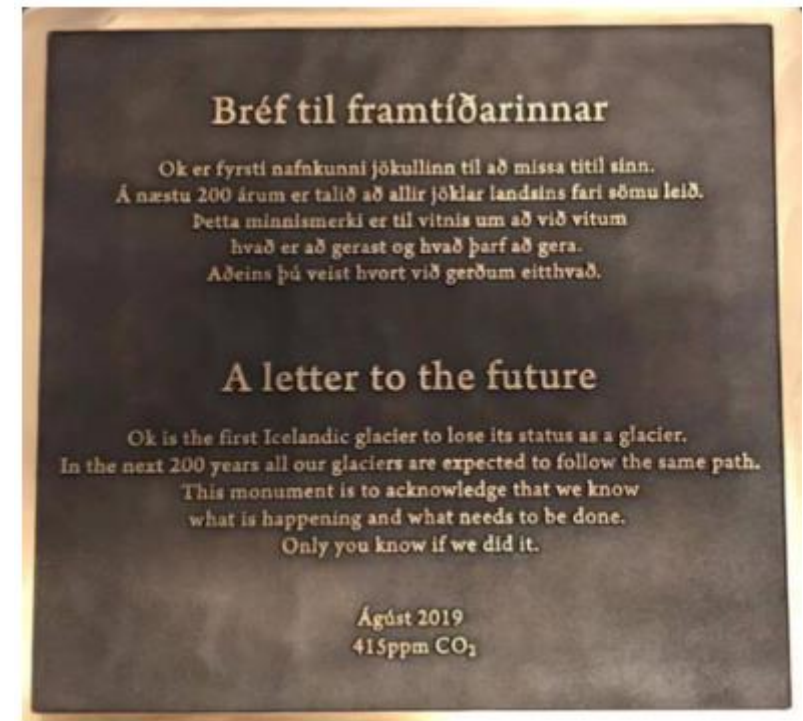
—
For fikseret på menneskers behov.

Derfor inddrages også væsener fra dyre- og planteriget i tankerne om bæredygtighed:



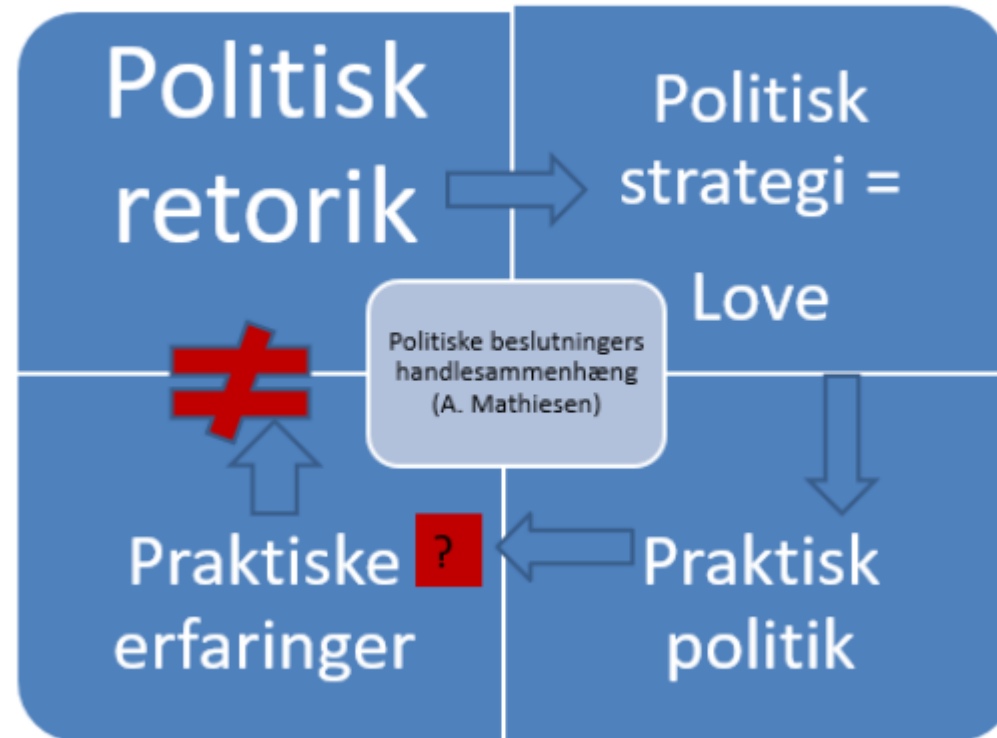
BÆREDYGTIGHED OMFATTER OGSÅ NATURFÆNOMENER

—
Fx vadehavsområder, klitter, enge, gletsjere, mm.



UDDANNELSESPOLITIK

Sociologiske feltstudier



Inspireret af Bourdieu



ARTS

AARHUS UNIVERSITET

16. OKTOBER 2023

BERGTHORA KRISTJANSDOTTIR
LEKTOR



POLITISK RETORIK BLIVER TIL LOVE (§)



2001: "Hvis jeg bliver statsminister, skal tilbud om modersmålsundervisning ophøre".
Og den ophørte for andre end Nordboere og EU-borgere (og senere Ukraine)
Denne retorik blev i 2001/02 til § 5, stk. 6 i folkeskolen

Paradigmeskifte

Populistisk nationalisme



2005: Brune elever (i ghettoer) skal fordeles på hvide skoler.
Denne retorik blev i 2005 til § 5, stk. 7 i folkeskoleloven



2018: Brune børn og unge i 1. kl. til 9.kl. (i ghettoer) skal sprogtestes (samt bh. kl.) op til tre gange på et skoleår - hvis de ikke består testen skal de gå skoleåret om. Elever fra Ukraine er frataget denne bestemmelse
Denne retorik blev til i 2018 til § 5, stk. 6 i folkeskoleloven

Smagsdommere

SPROGBÆREDYGTIGHED I PÆDAGOGISK PRAKSIS

Første danske skole udnævnt til *Language Friendly School*

Skovvangskolen i Aarhus har fået betegnelsen *Language Friendly School*. "Det lukker os ind i et internationalt netværk af skoler, hvor jeg håber, vi kan hente en masse inspiration, visioner og praksis og få øje på egne blinde vinkler til gavn for vores elever", fortæller viceskoleleder Frank Hansen. *Folkeskolen.dk* en 25.8. 2023



PLC'et har fået bøger på alle
elevernes sprog



ARTS

AARHUS UNIVERSITET

16. OKTOBER 2023

BERGTHORA KRISTJANSDOTTIR
LEKTOR



SPROGBÆREDYGTIGHED I PÆDAGOGISK PRAKSIS

WISE WORDS VINDER DEN
EUROPÆISKE SPROGPRIS
2017



ARTS

AARHUS UNIVERSITET

16. OKTOBER 2023

BERGTHORA KRISTJANSDOTTIR
LEKTOR



SPROGBÆREDYGTIGHED I PÆDAGOGISK PRAKSIS



Kristín Vilhjálmsdóttir <kristinvil@gmail.com>



ARTS

AARHUS UNIVERSITET

16. OKTOBER 2023

BERGTHORA KRISTJANSDOTTIR
LEKTOR

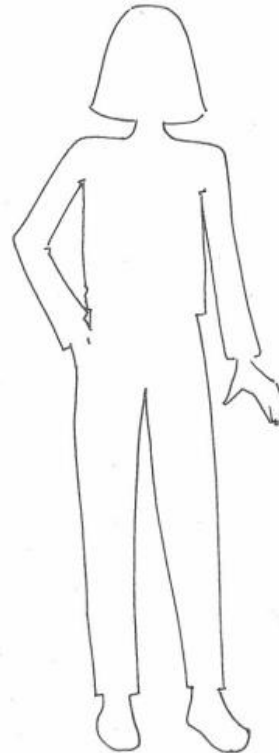


SPROGBÆREDYGTIGHED I PÆDAGOGISK PRAKSIS

Spørgsmål til sprogbrugeren:

**Hvilke sprog er
der i din verden?**

Det spørgsmål har Kitte Kristensen en mangeårig efteruddanner på VIA spurgt en voksen på en sommerskole i Aarhus.

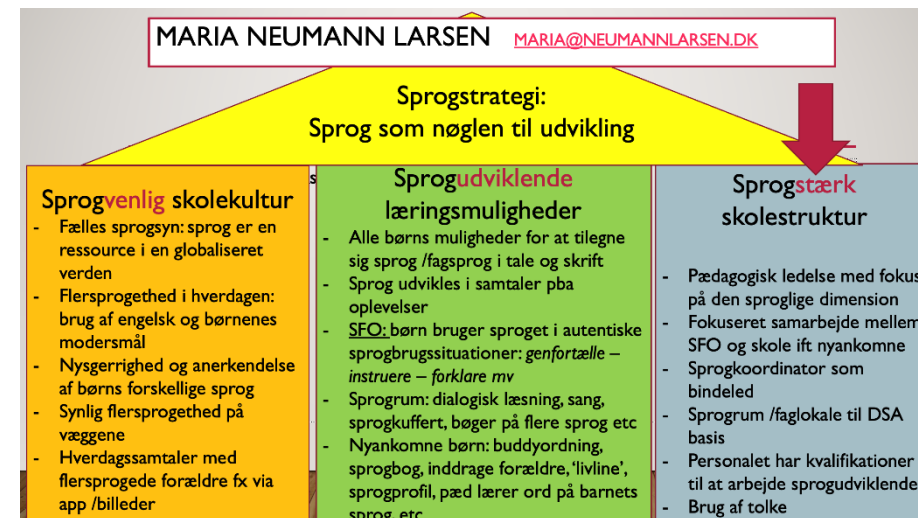


SPROGBÆREDYGTIGHED I PÆDAGOGISK PRAKSIS =

Sprogvenlig skolekultur

Sprogudviklende
læringsmuligheder

Sprogstærk skolekultur



FLERE SPROG I LÆRINGEN: SPROGBÆREDYGTIGHED

**TAK
ANNE**



ARTS

AARHUS UNIVERSITET

16. OKTOBER 2023

BERGTHORA KRISTJANSDOTTIR
LEKTOR



Litteratur

Brundtland, G. (1987). *Vores fælles fremtid – Brundtland-kommissionens rapport om miljø og udvikling (Brundtland-rapporten)*. Kbh.: FN-forbundet og Mellemlfolkeligt Samvirke.

Holmen, A. & Thise, H. (2021). *Flere sprog i læringen. Translanguaging i praksis*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Kristjánsdóttir, B. (2018) *Uddannelsespolitik i nationalismens tegn*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.

Kristjánsdóttir, B. (2020). Bæredygtig sprogudvikling og sprogtrettigheder. *Sprogforum* nr. 71, s. 30-37.

Mathiesen, Anders (1998). “Et kritisk socialhistorisk perspektiv på pædagogikken i Danmark. Et forsøg på at opstille en teoretisk model for uddannelsernes sammenhænge”. I Bjerg, Jens (red.), *Pædagogik – en grundbog til et fag*, s. 555-594. Kbh.: Hans Reitzels Forlag.

Másson, S. (1989). Ok, tragikómiskt hvarf. *Morgunblaðið* 18.08.2019.